

odbor legislativy a koordinace předpisů

náměstí Hrdinů 1634/3

Praha 4

140 21

Č. j. MV-87879-2/LG-2017

Praha 26. července 2017

odbor všeobecné správy

z d e

**Stanovisko k některým sporným otázkám po přijetí zákona č. 250/2016 Sb.,
o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich**

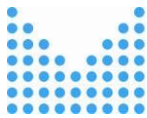
K č. j.: MV-82418-1/VS-2017

Dopisem ze dne 14. července 2017 pod výše uvedeným č. j. jste se na nás obrátili s žádostí o stanovisko k několika „sporným“ otázkám ohledně interpretace některých institutů obsažených v zákoně č. 250/2016 Sb., k níž Vám z hlediska naší působnosti sdělujeme následující:

**Ad 1) K ukládání povinnosti náhrady nákladů řízení o přestupcích po 1. 7. 2017
v případě řízení zahájených ještě před 1. 7. 2017**

S Vaším právním názorem, že řízení o přestupku, které bylo zahájeno do 30. 6. 2017 (včetně), tedy před nabytím účinnosti zákona č. 250/2016 Sb. a vyhlášky č. 112/2017 Sb., kterou se mění vyhláška č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se dokončí podle zákona č. 200/1990 Sb. a náklady řízení se stanoví podle vyhlášky č. 231/1996 Sb., se ztotožňujeme.

„Dosavadním právním předpisem“ ve smyslu přechodného ustanovení obsaženého v čl. II vyhlášky č. 112/2017 Sb. podle našeho názoru není pouze vyhláška č. 231/1996 Sb. (ve vztahu k dosavadním přestupkům), ale také vyhláška č. 520/2005 Sb. (ve vztahu k dosavadním jiným správním deliktům). Na tom nic nemění skutečnost, že přechodné ustanovení podle § 112 odst. 4 zákona č. 250/2016 Sb. hovoří o „dosavadních zákonech“, nikoli o „dosavadních právních předpisech“. Na přechodné ustanovení obsažené v čl. II vyhlášky č. 112/2017 Sb. je nutno nahlížet jako na doplnění pravidla obsaženého v § 112 odst. 4 zákona č. 250/2016 Sb. pro oblast ukládání náhrady nákladů řízení zahájených a

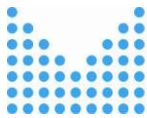
pravomocně neskončených přede dnem nabytí účinnosti zákona č. 250/2016 Sb. a vyhlášky č. 112/2017 Sb. Lze nicméně využít i Vámi uváděný argument, podle kterého se mají náklady řízení v řízení, které nebylo pravomocně skončeno přede dnem nabytí účinnosti zákona č. 250/2016 Sb., uložit podle § 79 zákona č. 200/1990 Sb. a logicky též podle vyhlášky č. 231/1996 Sb., která uvedené ustanovení zákona o přestupcích provádí, a nelze je tak samostatně aplikovat.

Ad 2) K ustanovení § 105 zákona č. 250/2016 Sb.

V daném případě je nutno vycházet z výkladu, že v § 105 zákona č. 250/2016 Sb. použité spojení „veškerou příslušnost k projednávání přestupků“ nezahrnuje příslušnost obecní policie, respektive strážníka obecní policie k vydání příkazu na místě, která je upravena samostatně v § 91 odst. 2 písm. e) zákona č. 250/2016 Sb. V této souvislosti je třeba rozlišovat veřejnoprávní smlouvy o přenosu příslušnosti k projednávání přestupků a veřejnoprávní smlouvy o obecní policii. Jinými slovy, i obec, která přenesla projednávání přestupků na jinou obec veřejnoprávní smlouvou, může mít zřízenou vlastní obecní policii, která bude moci na základě § 91 odst. 2 písm. e) zákona č. 250/2016 Sb. ukládat napomenutí nebo pokutu za přestupek příkazem na místě¹.

Dále lze doplnit, že ustanovením § 105 zákona č. 250/2016 Sb. dle našeho názoru není dotčeno ustanovení § 3a odst. 1 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů, podle kterého obec nebo obce, které nezřídily obecní policii, mohou uzavřít s jinou obcí v témže vyšším územním samosprávném celku (kraji), která obecní policii zřídila, veřejnoprávní smlouvu, na jejímž základě bude obecní policie této obce vykonávat úkoly stanovené tímto nebo zvláštním zákonem na území obce nebo obcí, které obecní policii nezřídily a jsou smluvními stranami této smlouvy. Úkoly obecní policie stanoví též zákon č. 250/2016 Sb. v podobě možnosti strážníka obecní policie ukládat napomenutí nebo pokutu za přestupek příkazem na místě [§ 91 odst. 2 písm. e)]. Bylo by proto v rozporu se smyslem a účelem těchto ustanovení a v případě § 105 zákona č. 250/2016 Sb. též s vůlí zákonodárce, jakož i se zájmem na ochraně místních záležitostí veřejného pořádku v rámci působnosti obce (§ 1 odst. 2 zákona č. 553/1991 Sb.), zasahovat do plnění úkolů obecní policie stanovených zákonem č. 250/2016 Sb. (ukládání napomenutí nebo pokuty za přestupek příkazem na místě strážníkem obecní policie) v případech, kdy je plnění těchto úkolů přeneseno veřejnoprávní smlouvou na základě § 3a zákona č. 553/1991 Sb.

¹ Tento výklad je obsažen na str. 42 Průvodce zákonem č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.

Ad 3) K § 61 zákona č. 250/2016 Sb. – rozsah oprávnění starosty svěřit komisi pro projednávání přestupků přestupky

Podle § 61 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb. starosta může zřizovat jako zvláštní orgány obce komise pro projednávání přestupků (dále jen „komise“). Komise může projednávat přestupky proti pořádku ve státní správě, přestupky proti pořádku v územní samosprávě, přestupky proti veřejnému pořádku, přestupky proti občanskému soužití, přestupky proti majetku a přestupky, o kterých to stanoví jiný zákon. Při zřízení komise starosta určí, které přestupky komise projednává namísto obecního úřadu.

Z daného ustanovení plyne, že starosta může komisi svěřit projednávání pouze některých v zákoně vyjmenovaných přestupků, které je komise oprávněna projednávat. Ostatní v zákoně vyjmenované přestupky, které je komise oprávněna projednávat a jejichž projednávání starosta komisi nesvěří, bude i nadále projednávat obecní úřad.

Co se týče přestupků, o kterých to stanoví jiný zákon, a které může projednávat komise namísto obecního úřadu, je nutné, aby zvláštní zákon přímo stanovil, že namísto obecního úřadu může stanovené přestupky projednávat komise², a to například tak, jako je tomu ve Vámi zmiňovaném § 59h odst. 2 zákona č. 359/1999 Sb. Na základě tohoto zákonného zmocnění pak starosta při zřízení komise určí, které přestupky bude komise projednávat namísto obecního úřadu.

Pokud zvláštní zákon ustanovení podobné ustanovení § 59h zákona č. 359/1999 Sb. neobsahuje, komise nemůže přestupky podle zvláštního zákona projednávat, a starosta tedy nemá zákonný podklad pro to, aby při zřízení komise určil, které přestupky bude komise projednávat namísto obecního úřadu. Opačný výklad by byl v rozporu s ústavní zásadou zákonnosti, jakož i s § 10 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád.

Závěr č. 155 ze zasedání poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu a správnímu trestání je nutno vykládat ve výše uvedeném kontextu, tedy, že komise může projednávat přestupky vyjmenované v § 61 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb. a přestupky, jejichž projednávání jiný zákon výslovně svěřuje komisi namísto obecního úřadu. Z těchto přestupků pak starosta při zřízení komise určí, které přestupky bude komise projednávat namísto obecního úřadu.

Co se týče výkladu pojmu „přestupky proti pořádku ve státní správě“ přikláníme se k výkladu, že mezi tyto přestupky je nutno zařadit pouze přestupky podle § 4 odst. 1 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, tedy přestupky spáchané porušením povinnosti obsažené v nařízení obce a kraje. Vycházíme zejména z historického výkladu, kdy „přestupky proti pořádku ve státní správě

² K tomu srov. též str. 42 Průvodce zákonem č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.

vyskytující se na více úsecích státní správy“ upravoval § 21 zákona č. 200/1990 Sb. Skupinový nadpis nad § 21 přitom zněl „Přestupky proti pořádku ve státní správě a v územní samosprávě“, což dle našeho názoru zdůrazňovalo fakt, že objektem přestupků jako takových je obecně zájem na dodržování povinností vyskytujících se na různých úsecích veřejné správy (tedy státní správy a samosprávy). Zřejmě i z tohoto důvodu tento skupinový nadpis zahrnoval veškeré přestupky obsažené ve zvláštní části zákona č. 200/1990 Sb., tedy nejen „přestupky proti pořádku ve státní správě vyskytující se na více úsecích státní správy“ (§ 21), ale též „ostatní přestupky proti pořádku ve státní správě a přestupky proti pořádku v územní samosprávě“ (§ 46). Pod skupinový nadpis „Přestupky proti pořádku ve státní správě a v územní samosprávě“ byly zahrnuty mimo jiné též přestupky na úseku zdravotnictví (§ 29), na úseku ochrany životního prostředí (§ 45), na úseku podnikání (§ 24) a rovněž přestupky proti veřejnému pořádku (§ 47; skupinový nadpis nad § 47 byl zrušen), proti občanskému soužití (§ 49) a proti majetku (§ 50).

Zákon č. 251/2016 Sb. přitom skupinový nadpis neobsahuje a pomocí „běžného“ nadpisu rozlišuje „přestupky proti pořádku ve státní správě vyskytující se na více úsecích státní správy“ (§ 2), „přestupky proti pořádku ve státní správě (§ 4 odst. 1) a přestupky proti pořádku v územní samosprávě“ (§ 4 odst. 2). Tomu odpovídá též dikce užitá v § 61 odst. 1 ve spojení s § 60 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb., která směřuje výlučně na přestupky podle § 4 odst. 1 (přestupky proti pořádku ve státní správě) a § 4 odst. 2 (přestupky proti pořádku v územní samosprávě) zákona č. 251/2016 Sb., a nikoli též na „přestupky proti pořádku ve státní správě vyskytující se na více úsecích státní správy“ podle § 2 zákona č. 251/2016 Sb.

Lze tedy shrnout, že „přestupkem proti pořádku ve státní správě“ ve smyslu zákona č. 250/2016 Sb. a zákona č. 251/2016 Sb. je nutno rozumět pouze přestupek takto výslovně označený v nadpisu příslušného ustanovení (§ 4 zákona č. 251/2016 Sb.), neboť materiálně vzato by se za „přestupky proti pořádku ve státní správě“ mohly ad absurdum označit veškeré přestupky, jejichž objektem je obecně zájem na dodržování povinností napříč celou státní správou (například „přestupky na úseku všeobecné vnitřní správy“ podle § 3 zákona č. 251/2016 Sb.).

JUDr. Vít Šťastný
ředitel odboru

Vyřizuje: JUDr. Lenka Minaříková
Tel.: 817 344
e-mail: lenka.minarikova@mvcr.cz